

2015/2351(INI)

30.5.2016

VÉLEMÉNY

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság részéről

a Kulturális és Oktatási Bizottság részére

az EU 2013–2015 közötti időszakra szóló ifjúsági stratégiájának értékeléséről
(2015/2351(INI))

A vélemény előadója: Tom Vandenkendelaere

PA_NonLeg

JAVASLATOK

- A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság felkéri a Kulturális és Oktatási Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi módosításokat: 1. tudomásul veszi a 2013–2015 közötti időszakra szóló ifjúsági stratégia második ciklusának hatását az ifjúságpolitika rugalmas, ágazatközi és többszintű részvételt biztosító megközelítése jelentőségének hangsúlyozásában; méltányolja a témában az ifjúsági szervezetekkel folytatott strukturált párbeszédet; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák a fiatalok hozzáférését a jó minőségű oktatáshoz, képzéshez és foglalkoztatáshoz; emlékeztet az ifjúsági stratégia által támogatott nyolc cselekvési területre;
2. hangsúlyozza, hogy az Unió riasztóan magas ifjúsági munkanélküliségi rátájára, a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő (NEET) fiatalok magas és rendkívül változó arányára, valamint a fiatalok szegénysége és társadalmi kirekesztődése jelentette kihívásokra való tekintettel az ifjúsági stratégia nagy jelentőséggel bír; hangsúlyozza, hogy a következő (2016–2018-as) ciklusnak az ifjúsági munkanélküliség okai – például a korai iskolaelhagyás – felismerésével és kezelésével, a vállalkozó szellem fiatalok közötti előmozdításával, az oktatásba, a szakmai gyakorlatokba, a tanulószerveződéses gyakorlati képzésekbe, valamint a munkaerő-piaci lehetőségeket, szükségleteket és fejleményeket tükröző készségekre irányuló szakképzésbe történő beruházásokkal, valamint a munkaerő-piaci átmenetnek az oktatási programok, a foglalkoztatáspolitikai és a munkaerő-piaci igények jobb összehangolását biztosító intézkedések révén történő megkönnyítésével hozzá kell járulnia az ifjúsági stratégia két célkitűzéséhez; rámutat arra, hogy a munkaerő-piaci szereplőket támogatni kell az ifjúsági garancia végrehajtására irányuló erőfeszítéseikben, annak biztosítása érdekében, hogy legkésőbb az iskola befejezése után négy hónappal a fiatalok vagy munkába álljanak, vagy pedig oktatásban vagy szakmai (át)képzésben vegyenek részt;
 3. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folytassanak expanzionista gazdaságpolitikát, amely nagyobb mozgásteret biztosít az oktatásba, képzésbe és a jó minőségű tanulószerveződéses gyakorlati képzésbe való állami beruházások terén;
 4. hangsúlyozza, hogy az ifjúsági stratégia hatékony végrehajtásának szorosan össze kell kapcsolódnia az Európa 2020 stratégia kiemelt célkitűzéseinek elérésével, különösen azokkal, melyek szerint el kell érni a 20 és 64 év közöttiek 75%-os foglalkoztatását, és minél több fiatal ki kell emelni a szegénységből és a társadalmi kirekesztésből; megállapítja, hogy annak ellenére, hogy a legtöbb tagállamban 2013 óta csökkent a munkanélküli fiatalok száma, továbbra is valós probléma, hogy az ifjúsági munkanélküliség még mindig közel kétszerese a teljes munkanélküliségi rátának, és csaknem 8 millió fiatal európai még mindig munkanélküli; kiemeli ezért a tagállamokon belül és azok között a munkaerő-kínálat és -kereslet közötti területi eltérések az Európai Foglalkoztatási Mobilitás Portálja (EURES) átalakításán keresztül történő kezelésének fontosságát, a fiatalok foglalkoztatási lehetőségeinek javítása és a fokozottabb társadalmi kohézió elérése érdekében;
 5. emlékeztet arra, hogy az Európa 2020 stratégia egyik kiemelt célkitűzése az, hogy az oktatást és a képzést idő előtt elhagyók arányát 10% alá kell csökkenteni; hangsúlyozza a korai iskolaelhagyás mint a munkanélküliséghez hozzájáruló tényező elleni küzdelem

szükségességét, az oktatási ágazat, az állami foglalkoztatási szolgálatok és a szociális partnerek közötti párbeszéd révén, azonosítva az iskolarendszer és a társadalom hiányosságait, támogatva a tanulókat abban, hogy megtalálják saját tanulási módszereiket, releváns és vonzó tanterveket kidolgozva, egy – különösen a korai iskolaelhagyás első jeleinek felmerülésekor – minden diák számára elérhető, határozott és megfelelően kialakított, személyre szabott útmutatási rendszer felállításával, a diákok munkaerő-piaci és pályafutási lehetőségekről, köztük műszaki és kézműves munkalehetőségekről történő megfelelő tájékoztatásával, a tudomány, technológia, mérnöki tudományok és matematika (STEM) oktatása és a duális szakképzés, valamint a minőségi tanulószereződéses gyakorlati képzés és (kötelező) szakmai gyakorlatok biztosításával, illetve szakképzés formájában második esélyt adva a diákoknak;

6. hangsúlyozza, hogy holisztikus és befogadó oktatási megközelítésre van szükség ahhoz, hogy minden diák úgy érezze, szívesen látják és bevonják, és felelősséget érezzen a saját oktatásával kapcsolatos döntések meghozataláért; rámutat arra, hogy az iskolát képesítés nélkül elhagyó diákok jelentik társadalmaink számára a legnagyobb kihívást, a jelenség leküzdése pedig az egyik legfőbb célkitűzést, mivel társadalmi kirekesztéshez vezet; rámutat arra, hogy a képzési rendszerek kiigazítása mellett konkrét intézkedéseket kell bevezetni a legnagyobb nehézségekkel küzdők számára; emlékeztet arra, hogy a szakmai gyakorlatoknak és a tanulószereződéses gyakorlati képzéseknek foglalkoztatáshoz kell vezetniük, valamint a munkafeltételeknek és a kijelölt feladatoknak képessé kell tenniük a gyakornokokat a munkaerőpiacra való belépéshez szükséges gyakorlati tapasztalatok megszerzésére és fontosabb készségek elsajátítására; úgy véli, hogy az ifjúsági munkanélküliség problémájának megoldásához alapvető fontosságú a regionális és helyi, állami és magánszektorbeli érdekelt felek részvétele a szakpolitikák helyes kombinációjának kialakításában és végrehajtásában;
7. úgy véli, hogy a tagállamok ifjúságpolitikáit szorosan össze kell hangolni az egyéb politikákkal, és több szinergiát kell találni; javasolja továbbá az iskolák, vállalkozások, állami hatóságok és egyéb munkaerő-piaci szereplők közötti együttműködés fokozását, hogy a strukturális munkaerőhiány megelőzése érdekében meg lehessen becsülni a jövőbeli készségigényeket, valamint hogy elő lehessen segíteni azt a folyamatot, melynek keretében a fiatalok olyan foglalkozásokat választanak maguknak, amelyek ténylegesen megfelelnek a munkaerőpiac igényeinek;
8. felszólítja a tagállamokat olyan intézkedések végrehajtására, melyek megkönnyítik a fiatalok számára az oktatás és a munka közötti átmenetet, például minőségi szakmai gyakorlatok és tanulószereződéses gyakorlati képzések nyújtása révén, a fiatalokat a munkaerőpiacra történő belépéskor érő hátrányos megkülönböztetés elkerülése érdekében egyértelműen meghatározott jogok – például a szociális védelemhez, az írásban kötött kötelező erejű szerződéshez és a tisztességes bérezéshez való jog – számukra történő biztosításával, valamint a diákoknak a jövőbeli munkaerő-piaci lehetőségekről történő megfelelő tájékoztatása révén;
9. hangsúlyozza, hogy a munkanélküliség aránya a végzettség szintjének növekedésével egyértelműen csökken, ezért az Unióban támogatni kell és beruházásokkal kell segíteni a fiatalok rendelkezésére álló felsőoktatási lehetőségeket;
10. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy például az ifjúsági foglalkoztatási

kezdeményezés keretében rendelkezésre álló pénzeszközök átcsoportosításával lendítsék fel az ikt-képzést, hogy valamennyi fiatal felruházzák a munkaerőpiacon hasznos és fontos e-készségekkel;

11. kiemeli, hogy a formális, informális és nem formális oktatás – például egyesületi tevékenység részeként – fontos szerepet játszik az értékek, a képességek és a készségek fejlesztésében a fiatalok körében, valamint a polgársággal és a demokratikus szerepvállalással kapcsolatos ismeretszerzésben; felhívja a figyelmet a tagállamokban rendelkezésre álló képzési lehetőségek és modellek széles skálájára, és különösen a duális szakképzésre, amely megkönnyítheti az oktatás és képzés, valamint a foglalkoztatás közötti átmenetet; támogatja az egész életen át tartó tanulásra irányuló politikák végrehajtását; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a formális, informális és nem formális tanulás, valamint a szakmai gyakorlatok során szerzett készségek és kompetenciák európai szintű elismerését a szakképzett munkaerő európai munkaerőpiacon megfigyelhető hiánya és az ugyanitt tapasztalható strukturális munkaerőhiány áthidalása érdekében, és a vonatkozó uniós programok keretében támogassák az ilyen tevékenységeket; szorgalmazza továbbá, hogy a határokon átnyúló munkaerőpiacban érdekelt diákok helyzetének és foglalkoztathatóságának megerősítése érdekében a szakképzés területén fektessenek nagyobb hangsúlyt a nyelvekre, főként a szomszédos országok nyelveire;
12. úgy véli, hogy a bizonytalan munkahelyek fiatalok körében tapasztalható, rendkívül magas száma, valamint az európai lakosság elöregedése komoly kihívást jelent a nyugdíjrendszerek fenntarthatósága, elegendő volta és alkalmassága szempontjából, és súlyos károkat okozhat a nemzedékek közötti szolidaritásnak; ezért felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést legalább az ifjúsági garancia keretében nyújtott támogatásokkal való visszaélések megelőzésére, valamint hogy legalább az ifjúsági garancia keretei között létrejött szerződések esetében azokat a szerződéseket részesítsék előnyben, amelyek lehetővé teszik a fiatalok számára, hogy hozzájáruljanak a nemzeti társadalombiztosítási rendszerekhez;
13. emlékeztet arra, hogy a foglalkoztatás és a vállalkozói tevékenység része az uniós ifjúsági stratégia (2010–2018) nyolc prioritásának; hangsúlyozza, hogy az ifjúsági munka és a nem formális képzés – különösen az olyan, fiatal vállalkozókat célzó szervezeteken és ifjúsági szervezeteken keresztül, amelyek lehetőséget biztosítanak a fiatalok számára, hogy innovatív projekteket fejlesszenek ki, vállalkozói tapasztalatokat szerezzenek, valamint megszerezzék a saját vállalkozásuk elindításához szükséges pénzeszközöket és önbizalmat – központi szerepet töltsön be a fiatalok kreatív és innovatív potenciáljának fejlesztésében, ideértve a vállalkozói szellemet, valamint a vállalkozói és polgári készségeket is; hangsúlyozza, hogy Európában a fiatalok foglalkoztatásának érdekében a vállalkozói tevékenységet és az innovatív induló vállalkozásokat támogató környezetet kell teremteni; hangsúlyozza, hogy el kell távolítani minden akadályt, amely a fiatalok számára ötleteik, lehetőségeik és készségeik kibontakoztatásának útjában áll;
14. megjegyzi, hogy a digitalizáció jelenlegi hulláma és az új munkaerő-piaci trendek miatt egyre több fiatal találkozik a foglalkoztatás új formáival, egyensúlyozva a rugalmasság és a biztonság között; hangsúlyozza, hogy fontos a fiatalok megfelelő oktatása, amely hangsúlyozza a szociális biztonsági mechanizmusok fontosságát a szakmai előmenetel vonatkozásában;

15. sürgeti a tagállamokat, hogy maradéktalanul hajtsák végre az Erasmus+ programot, különösen annak a tanulószereződéses gyakorlati képzési elemét, még jobban előmozdítva ezzel a fiatalok körében a határokon átnyúló képzést és pályaválasztást, valamint a munkavállalói mobilitást, egy egész életre szóló – például nyelvi – készségeket és kompetenciákat nyújtva számukra, kiszélesítve munkaerő-piaci és társadalmi részvételi lehetőségeiket és esélyeiket, függetlenül egyetemi képezítésüktől, készségeiktől vagy képzettségi szintjüktől; aggodalmát fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy a gyakornokok mobilitása még nem érte el a kívánt szintet, és felhívja a Bizottságot, a tagállamokat, a vállalatokat és az iskolákat, hogy találjanak módokat a gyakornokok mobilitása előtt fennmaradó akadályok leküzdésére; életkorukra és gyakran instabil pénzügyi helyzetükre tekintettel hangsúlyozza a fiatalok mobilitási projektjei támogatásának fontosságát, többek között a mobilitás bizonyos közvetlen korlátai, például a szállással és a közlekedéssel kapcsolatos nehézségek felszámolása révén;
16. kéri, hogy a más tagállamok munkaügyi és képzési gyakorlatai jobb megértésének elősegítése érdekében biztosítsanak jobb lehetőségeket a szakképzésben részt vevő diákok számára a szomszédos országokban végzendő szakmai gyakorlatokra, például az olyan diákok utazási költségeinek finanszírozása révén, akik továbbra is saját országukban élnek; rámutat arra, hogy képzéssel kapcsolatos mobilitás lényeges előnyt jelent a munkaerő-piacra való belépés során, valamint az európai projekt megértése és az abban való részvétel tekintetében is, annak megtapasztalása révén; hangsúlyozza egy európai keret végrehajtásának fontosságát a mobilitás előmozdítása érdekében a tanulószereződéses gyakorlati képzés és a szakképzés terén; felszólít továbbá arra, hogy a tagállamok teljes körűen használják ki az EURES-hálózatot a fiatal munkavállalók Unión belüli mobilitásának támogatására, a tanulószereződéses gyakorlati képzéseket is ideértve;
17. sürgeti a tagállamokat az ifjúsági garancia maradéktalan végrehajtására és hatékonyságának nyomon követésére az Unió által a fiatalok foglalkoztatását előmozdító intézkedések végrehajtására rendelkezésükre bocsátott források teljes felhasználása révén, azáltal, hogy a fiatalokat – köztük a fogyatékkal élőket is – állás, tanulószereződéses gyakorlati képzés vagy szakmai gyakorlat révén az iskola befejezésétől vagy a munkahely elvesztésétől számított 4 hónapon belül integrálják a munkaerőpiacra, például egész életre szóló, személyre szabott karrier-tanácsadási rendszer, regisztrációs irodák, tájékoztatási pontok és adatgyűjtési módszerek létrehozásával, valamint a munkanélküliek regisztrációjának ösztönzésével, hogy képet kapjanak az ifjúsági munkanélküliség valós helyzetéről, valamint javítsák a munkaügyi központok fiatal álláskeresői számára nyújtott szolgáltatásait;
18. felszólítja az összes tagállamot a garantált minimumjövedelem bevezetésére annak érdekében, hogy az iskolát és az egyetemet befejezett fiatalok számára megfelelő forrásokat biztosítsanak a méltó élethez, amíg munkát találnak;
19. felszólítja a Bizottságot, hogy egy gyakornoki Erasmus program előmozdításával fokozza és támogassa a hallgatói mobilitást a szakoktatás és -képzés terén;
20. úgy véli, hogy a korai beavatkozás és a proaktív munkaerő-piaci politikák a több generáción áthúzódó depriváció tüneti kezelésétől a kockázatok korai azonosítása és kezelése felé történő elmozdulást tükrözik, melyek célja a munkanélküliség megelőzése és az ismételt beilleszkedés megkönnyítése; külön felhívja a figyelmet a legmarginalizáltabb

és a munkanélküliség kockázatának leginkább kitett csoportok helyzetére;

21. felszólítja a tagállamokat és a régiókat, hogy osszák meg a bevált gyakorlatokat és tanuljanak egymástól; rámutat arra, hogy fontos elvégezni az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés 2014-es és 2015-ös, tagállamok általi végrehajtásának értékelését; hangsúlyozza, hogy fel kell mérni az ifjúsági garancia középtávú hatékonyságát, arra összpontosítva, hogy milyen eredményeket ért el a fiatalok készségszerzésében és foglalkoztatáshoz való juttatásában, valamint kiemeli, hogy tovább kell folytatni a kezdeményezést; rámutat ezenkívül arra, hogy az ifjúsági szervezetek részvétele az ifjúsági garancia értékelésében és végrehajtásában létfontosságú annak sikeréhez;
22. emlékezteti a Bizottságot, hogy fontos biztosítani a fiatalok magas szintű tájékozottságát a rendelkezésre álló programokról és részvételi lehetőségekről, valamint hogy gondoskodni kell a programokról rendelkezésre álló tájékoztatás jó minőségéről, számszerűsíthető mutatók (például a célcsoport reagálása és részvétele) alkalmazásával;
23. sürgeti a tagállamokat, hogy késedelem nélkül foglalkozzanak az európai ifjúsági garancia sikerének kulcsfontosságú tényezőivel, így például az állásajánlatok minőségével és fenntarthatóságával, a továbbképzéssel, a társadalmi befogadással, a más (az oktatási rendszerekhez, a munkaerőpiachoz, a szociális szolgáltatásokhoz és az ifjúsághoz kapcsolódó) szakpolitikai területekkel fennálló szinergiákkal és a valamennyi érintett közötti együttműködéssel, a fiatalok munkaerő-piaci integrációja és a fiatalok munkanélküliségének csökkentése, valamint annak érdekében, hogy hosszú távú pozitív hatást érjenek el a fiatalok társadalmi és munkaerő-piaci kirekesztődésének megelőzése terén az iskola és a munka világa közötti átmenet idején;
24. megjegyzi, hogy az Európai Számvevőszék jelentése az uniós ifjúsági garancia tagállami végrehajtásáról, amelynek határideje 2017 eleje, egyértelműbb értékelést fog adni a program eredményeiről; úgy véli, hogy a jelentésben ki kell térni többek között a hatékonyság és a hosszú távú eredmények elemzésére is;
25. felszólítja a tagállamokat, hogy szigorúan tartsák be az inkluzivitás elveit az ifjúsági munkával kapcsolatban, különös hangsúlyt helyezve a fogyatékossgal élő fiatalokra;
26. szorgalmazza, hogy az európai ifjúsági garancia a szakképesítés nélküli és az alacsony képesítéssel rendelkező fiatal munkanélküliek oktatására és szakképzésére való összpontosítás mellett kerüljön kiterjesztésre a fiatal diplomásokra és a szakképzést elvégzőkre is, valamint hogy az ifjúsági garancia korhatárát emeljék fel 25 évről 29 évre, hogy az tükrözze azt a valós helyzetet, hogy sok diplomás és munkaerőpiacra belépő a 20-as éveik végén jár;
27. felszólítja a tagállamokat, hogy tegyenek közzé ismereteken és kutatási eredményeken alapuló jelentéseket a fiatalok szociális helyzetéről és életkörülményeiről, valamint készítsenek nemzeti akcióterveket és azokat hajtsák végre következetesen;
28. hangsúlyozza, hogy a fiatalok számára ismerős eszközök (pl. közösségi hálózatok) széles körének felhasználása révén intenzíven fejleszteni kell a polgársággal kapcsolatos tudatosságot, a média- és a digitális műveltséget, a kritikai gondolkodást és a kultúrák közötti megértést; hangsúlyozza, hogy az ilyen programok és az oktatás fontos szerepet játszanak a fiatalok radikalizálódásának megakadályozásában;

29. hangsúlyozza, hogy az Unió ifjúsági stratégiájában foglalt célkitűzések elérése szempontjából központi jelentőségűnek kell lennie a több lehetőség és az esélyegyenlőség valamennyi fiatal számára történő biztosításának, a társadalmi befogadás, a nemek közötti egyenlőség és a szolidaritás támogatásának, valamint a fiatalokat érintő mindenféle – különösen a nemek, a faji vagy etnikai származáson, illetve a fogyatékonyságon alapuló megkülönböztetés elleni küzdelemnek;
30. hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen, hogy az Unió ifjúsági stratégiájának következő ciklusában annak célkitűzései között szerepeljenek a fiatal menekültek és menedékkérők, biztosítsák a velük való egyenlő és megkülönböztetéstől mentes bánásmódot, az oktatáshoz, a képzéshez és a foglalkoztatáshoz való hozzáférésüket, társadalmi befogadásukat, és ezáltal segítsék őket abban, hogy a fogadó országban felépítsék identitásukat, kiaknázzák tehetségüket és a bennük rejlő potenciált, valamint elkerüljék marginalizálódást és a kiábrándulást;
31. hangsúlyozza a nyitott és alacsony küszöbvel rendelkező programok fontosságát a kevésbé ösztönző környezetből származó fiatalokkal való munka esetében;
32. felszólítja a tagállamokat, hogy bátorítsák a nőket arra, hogy képezzék magukat és építsenek karriert olyan ágazatokban, ahol alulképviselet, így például a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika terén, illetve az IT-ágazatban.

**A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN
TARTOTT ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE**

Az elfogadás dátuma	24.5.2016
A zárószavazás eredménye	+: 47 -: 4 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Laura Agea, Tiziana Beghin, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Thomas Händel, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Javi López, Morten Løkkegaard, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Georgi Pirinski, Marek Plura, Terry Reintke, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Tatjana Ždanoka
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Michèle Alliot-Marie, Maria Arena, Amjad Bashir, Lynn Boylan, Rosa Estaràs Ferragut, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Joachim Schuster, Csaba Sógor, Helga Stevens, Ivo Vajgl, Tom Vandenkendelaere, Gabriele Zimmer
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Fernando Ruas